

www.e-rara.ch

**Silva locorum, qui frequenter in concionibus occurrere solent, omnibus
divini verbi concionatoribus, cum primis utilis & necessaria**

Luis

Venundatur Parisiis, 1586

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRa 166

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-26764>

Otiositas, negligentia, pigritia.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Spiritus sancti gratia. De eadem etiam sapientia dicitur, quod attingit à fine vsque ad finem fortiter. Non enim contenta perseuerantes eos in studio virtutis fecisse, facit etiam fortes & intractos. *sapient. 8.*

Terra sponte quidem sua spinas, & tribulos germinat: fruges autem non nisi assiduo labore culta, & repurgata: sic planè corrupta per peccatū natura vitiorū spinas ex se germinat: virtutes autē nisi studio & labore inuētur, minime profert. Itaque malitiæ causam permanentem habemus, idque intra nos: virtutis autē & pietatis aliunde venientem, atq; extra nos. Quantā ergo vigilantiam adhibere conuenit, ut in tā corrupta natura incorrupte viuamus?

Otiositas, Negligentia, Pigritia.

Fugienda otiositas, mater nugarum, nouerca virtutum. Inter *Bernard.* seculares quippe nugæ, nugæ sunt: inter sacerdotes blasphemix. Interdum tamen si incidant, ferendæ fortassis: referendæ nunquam. Bernard. de considerat.

Mens otiosa nihil aliud cogitare nouit, quam de escis, atque de ventre. *Cassia. lib. 10. de spiritu accidia.*

Quis puras erit eiusmodi: qui tempus suum omne tam pie, ac religiose in monastica conuersatione consumpsit, ut nullū diem, nullam horam, nullum momentum, aliquando perdiderit, quod non in diuino seruitio, religiosis operibus expenderit: id apud se iugiter, ac solícite reputans, possibile non esse eūdem diem bis in vita conspiciere: Ioannes Climacus de lucā. Gradu. 7. *Ioan. Cl.*

Finem qui queris amori,

Cadit amor rebus: es age, tutus eris.

Indigentia ex segnitie nascitur.

Quam est semina malorum,

Quam est ingenij rubigo.

Portus penurie est hominibus ars.

Quarrendi defatigatio tui pis est, cum id, quod queritur, sit pulcherrimum. Cicero. 2. de finibus. *Cicero.*

Scriptura sacra non solum præstantia doctrinæ, sed modo & ratione docendi, scripturas omnes longe antecellit. In quo illud in primis spectandū esse videtur: quæ maxime fieri cōuenit, ea frequentissimè. *COL.*

quentissime reperit, ut altius piorum animis infigat, quod maxime gerendum sit. Sicut enim venatorum Canes, cum ad alienius cubilis hostium vehementius latrant, nec ab eo diuelli possunt, prædam ibi latitare indicant: ita cum Scriptura frequentissime vno in loco commoratur, & idem iterum, atque iterum, aliis in locis reperit & inculcat, aliquid sine dubio singulare maximeque necessarium ibi esse declarat. Scitum est enim omnibus in rebus diligentiam, studium, atque laborem plurimum posse: imo ab hoc fonte omnes artes & disciplinas produsse (quod videlicet labor omnia vincat improbus) contra vero inertiam & negligentiam, iacturarum omnium atque malorum altricem esse. Quod cum in aliis rebus omnibus, tum vel maxime in studio & in acquisitione virtutum perspicitur. Id animaduertens sapientissimus Salomon, dictum irum est, quoties in exiguo Proverbiorum libello opportune, & importune laborem, & diligentiam commendat, & pigritiam atque inertiam detestetur. Si enim vnum in locum omnia quæ hac de re dicenda putauerat, congestisset, fastidium legentibus ingeneraret. Ideoque diuersis in locis, idque sub diuersis tum nominibus, tum rationibus, tum metaphoris eandem reperit sententiam. Hac autem ratione intelligent, qui se totos virtutum, & perfectionis studio dediderunt, quanto opere omnem a se inertiam & negligentiam excutere: quantumque in hoc patcherrimo virtutum studio laboris, studij, & solertiae ponere debeant. 6. Igitur Proverbiorum cap. 6. his verbis aduersus pigrum inuehitur: Vade ad formicam piger &c. Et, Viquequo piger dormies? quando consurgas è somno tuo? &c. Si vero impiger fueris, veniet ut fons messis tua, & egestas longe fugiet a te. Item Prover. 9. Egestatem operata est manus remissa, manus autem fortium, diuitias parat. Et infra. Qui congregat in messe, filius sapiens est: qui autem stertit æstate, filius confusionis. Item infra. 10. Sicut acetum denti bus, & fumus oculis, sic piger his qui miserunt illum, Item. 15. Bene confurgit diluculo, qui quærit bona. Item. 12. Qui operatur terram suam, satiabitur panibus: qui autem sectatur otium, stultissimus est. Idemque ibidem, Manus fortium dominabitur: quæ autem remissa est, tributis seruiet. Item. 19. Pigredo immittit soporẽ, anima dissoluta efuriet. Item. 20. Noli diligere somnum ne te egestas opprimat. Item. 21. Cogitationes robusti, semper in abundantia:

omnis

omnis autem piger in egestate est. Item. 21. Desideria occidit pigrum, noluerunt enim quicquam manus eius operari. Tota die concupiscit, & desiderat, qui autem iustus est, tribuet, & non cessabit. Item 22. Vidisti virum velocem in opere suo? coram regibus stabit, & non erit, ante ignobilis. Præcipuus autem contra pigros locus habetur. 24. qui incipit, Per agrum hominis pigri trāsui, & per vineam, & cætera quæ sequuntur: usque ad finem capitis. Quod vero in fine huius capitis ait, Veniet tibi quasi cursor egestas, & mendicitas quasi vir armatus, duo innuere videtur: nepe quod paulatim inertiam atque socordiam habitus generetur: quemadmodum cursor multiplicatis gressibus eo quo tendit, peruenire solet. Deinde quod hic ipse habitus, ubi diutina consuetudine confirmatus est, quasi vir armatus penè insuperabilis fit. Potest etiam cursoris nomine imputa, & inexpectata, vel certe accelerata animæ ruina designari. nec his contentus. Idem. 26. ait, Dicit piger. Leo est in via: in medio platearum occidendus sum. Sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lectulo suo. Et Abscondit piger manum sub ascella: nec ad os suum applicat eam. Iam vero ubi. 31. mulierem fortem describit inter præcipuas eius laudes fortitudinem, ac diligentiam numerat, quæ inertiam, & languori contraria sunt. Vnde ait, Accinxit fortitudine lumbos suos, & roboravit brachium suum. Et iterum, Fortitudo & decor indumentum eius: quia videlicet in omnibus operibus suis se fortiter ac modeste gerit: atque hoc veluti pallio se, & omnia opera sua, vestit & ornat: utpote in qua nihil languidum, aut indecorum apparet. Iam vero quod ait, De nocte surrexit, &c. Et, Syndonem fecit, & vendidit. Et, Consideravit agrum, & emit eum: de fructu manuum suarum plantavit vineam: & quæ sequuntur: quid hic nisi solertiae diligentiae & fortitudinis opera commendat? Quis est autem qui hac eadem sententia toties tam multis rationibus à Spiritu sancto repetita, non sibi certissime persuadeat totius vitæ spiritualis pestem esse languorem & inertiam: contraque summam eius incitamentum, & fundamentum esse studium, fortitudinem, atque diligentiam: quæ ut omnium artium, ita etiam virtutum omnium parens est.

Multam malitiam docuit otiositas. Terra exculta illum solo- modo fructum, reddit quem ei commiseritis, siue triticum, siue ordeum, At, quæ inculta & otiosa est, varia spinarum, & tribulorum

Eccle. 33

germina pro libidine fundit: ita &c.

Pron. 15. Iter pigrorum, quasi sepes spinarum: via iustorum absque offendiculo. Item, pax multa diligentibus legem tuā, & non est illis scandalū. Feruore enim dilectionis facile quidquid eos in via Dei remorari potuisset, superant: quo cum pigri careant, ubique hærent, ubique velut à spinis obiectis læduntur: & ita à cursu boni operis facile retardantur. Semper queruli, semper anxii, omnia spera, omnia acerba, & molesta iudicantes.

Pro. 18. Qui molis & dissolutus est in opere suo, frater est sua opera dissipatis. His verbis negligentia hominum dānatur. Virtus enim odit inertes. Vnde consequens est, ut qui mollis est, ad virtutem aspirare non possit.

Apo. 3. Utinam esses calidus aut frigidus: sed quia tepidus es, incipiam te euomere ex ore meo. Magnam dubitandi causam verba hæc præbent. Cur enim potius sit frigidum esse quam tepidum, cum tamen tepidus calido propinquior sit. Quantum autem coniectura colligere possum, tepidus sibi esse videtur, qui quamvis in gratia sit, adeo tamen negligenter & segniter te gerit, adeoque spiritalibus exercitiis destitutus est, ut facile quavis tentatione paulo

Mat. 12. vehementiore oblata, à statu suo deliciatur. Quem quidem statū designat domus illa, quā Dæmones vacatē, & se opibus mūdātā inuenerunt: hoc est, dispositā atq; paratā, ut eā innaderent, & occuperent. Tales ergo tepidi sunt, quos Dñs quamvis à pectore suo nondum euomuerit, iam tamen cœpit euomere: cū eos iusto suo iudicio negligētius vivere, & in multa delicta labi permittit: quæ quamvis magna non sint, aditum tamen ad maiora præbent. Possumus etiā eos tepidos appellare, qui externis quibusdam religionis operibus instructi sunt: quibus se aliquid esse persuadent, cum tamen interna iustitia vacui sint: qualis erat Phariseus ille, qui orans aiebat, Deus gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hominum, &c.

Contra otium & inertiam pro studio atque labore nonnulla inuenies Ecclesiast. 34. Cibaria, & virga, & onus asino: panis & disciplina, & opus seruo. Iugum & lorum curuant collum durum, & seruū inclinant operationes assidue. Seruo maleuolo, tortura, & compedes: mitte illum in operationem ne vacet: multam enim malitiam docuit otiositas. Hæc omnia ad corporis nostri tractationem

tionem referri commode possunt: quod (vt Seneca ait) durius tractandum est, & variis laboribus exercendum, ne deliciis & otio torpeat, & aduersus spiritum insurgat. Contra aliter facientes, clamat Dñs per prophetam. Vsq̃uequo deliciis dissolueris filia vana?

Hier. 31.

Dormiente Saule, & seruis eius, Dauid hastam & scipum surripit. Hastæ nomine quæ à lōge ferit, orationē quæ in terris effusa in cœlis operatur. Sciphi, verò, quo aquā bibimus. Sacram lectionē conuenienter accipimus. Aqua enim in literis sanctis pro Sapientia ponitur. Hæc ergo duo, vitæ spiritualis adiumenta negligentibus, & in vita Dei dormitantiibus surripere Dæmon solet.

Occupatio immoderata.

Quid de se intrinsecus agatur, cor nostrum obliuiscitur dum extrinsecus occupatur. Gregorius vigesimoquinto moralium capite. 8.

Gregor.

Sæpe Deus, quos tenere diligit, ab externis actionibus abscondit. Gregor. 25. mor. cap. 22.

Vt tabernaculum cilicio, & pellibus tegebatur, intus autē bysso coruscabat: ita prælati tegunt eos qui deuotionis tenebrarum de diti sunt. Greg. 25. mor. cap. 22.

Quidam sic terrenis curis, vel proximorum negotiis implicantur, vt nullum animæ suæ quieti, & vacationi locum relinquant. Alij vero hoc temperamento aliorum negotia curant, vt salutem suam non negligant, sed otium quotidie sibi ad vacandum Deo eligant, seque ipsos intra se colligant, & recipiant: Illi igitur per coruum qui ex arca egressus, ad eam non est reuersus, hi vero per columbam (quæ ad arcam regressa, virentis oliuæ ramum in ore tulit, quod pietatis, & misericordiæ indicium est) designantur. Ytraque ergo res istis foeliciter cedit, dum egrediuntur, ac misericordiæ merita congerunt: & dum regrediuntur, & diuinæ dulcedinis quiete perfruuntur. Hinc sancta illa Ezechielis anima ibant, & reuertebantur in similitudinem fulgoris coruscantis.

Exec. 1.

Isti sunt qui salutare illud prudensque Ecclesiast. 29. consilium amplectuntur, Recupera proximum secundum virtutem tuam

Z 4

& attende